

в поведінці користувачів повинні бути адаптовані — як з точки зору самих користувачів, тобто з урахуванням факторів, пов'язаних з конфіденційністю та обробкою їх даних, так і з точки зору компаній, які повинні адаптувати свої цифрові стратегії, щоб захоплювати та генерувати потенційних споживачів, щоб утримувати клієнтів в Інтернеті. Що стосується контенту створеного користувачами, компанії можуть використовувати цей тип контенту, щоб зрозуміти основні проблеми користувачів, а також проаналізувати їхні коментарі, думки, ставлення чи будь-які інші дії в Інтернеті. Цей тип вмісту публічно створюється користувачами і не містить упередженості, спричиненої компаніями. Аналіз такого контенту дозволяє компаніям краще зрозуміти тенденції в спільнотах користувачів, які зосереджуються на продуктах і послугах компаній.

Дотримуючись цього напряму досліджень, компанії можуть визначити спільноти користувачів і в них знайти лідерів думок, які можуть стати впливовими (і таким чином допомогти компаніям просувати свої продукти та послуги). Так само в останні роки цифрова передача «з вуст в уста», яка стала однією з основних стратегій як залучення, так і утримання користувачів. Користувачі почуваються комфортно, використовуючи соціальні мережі та свої профілі на мультимедійних платформах для створення відео, музики чи будь-якого іншого типу мультимедійного вмісту. У цих екосистемах на користувачів впливає збільшення кількості послідовників або збільшення залучення до спільнот користувачів. Думки інших користувачів — наприклад, висловлені через огляди та коментарі — також відіграють фундаментальну роль у прийнятті рішень.

Отже, реклама в соціальних мережах, хоча й не позбавлена недоліків, все ж є ефективним способом підвищити лояльність до бренду в умовах розвитку цифрової економіки, тим більше, що вона дозволяє бізнесу на регулярній основі безпосередньо взаємодіяти з потенційними клієнтами. Попит у соціальних мережах значно розширюється через інформаційне поле людей і підприємств, зменшуються витрати на пошук, обмін та зберігання інформації, посилюється роль інформації як ресурсу в системі управління економікою, що допомагає підприємству охопити більшу кількість споживачів, збільшити обсяг доходу та підвищити конкурентоспроможність.

Глазков Михайло Володимирович
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.
Державний біотехнологічний університет

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У ЗДОБУВАЧСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Виникненню девіантної поведінки у здобувачів вищої освіти можуть сприяти різні фактори, які мають вплив на подальше життя здобувача, як особистості в соціумі. Ми можемо виокремити декілька основних:

індивідуальний, соціальний та сімейний фактори. Розглянемо їх докладніше. Так індивідуальний фактор може включати:

- Низька самооцінка. Здобувачі з низькою самооцінкою можуть почуватися невпевнено і недостатньо значущими, що може призводити до різних форм девіантної поведінки, таких як порушення правил навчального закладу, пропуск занять, участь в антигромадській діяльності тощо. [3, с. 221-223].

- Імпульсивність. Імпульсивні здобувачі можуть брати участь у ризикованій або протиправній поведінці, не враховуючи повністю наслідків своїх дій. Наприклад, здобувач може розлютитися і проявити агресію у відповідь на конфліктну ситуацію з іншим здобувачом або викладачем.

- Розлади психічного здоров'я. Здобувачі з певними розладами психічного здоров'я, такими як депресія, тривога або розлади поведінки, можуть частіше проявляти девіантну поведінку як спосіб впоратися зі своїми симптомами чи почуттям страждання. Багато здобувачів стикаються з високим рівнем стресу, тривоги та депресії у зв'язку з навчальним навантаженням, іспитами та соціальними очікуваннями.

- Травма або жорстоке поводження. Здобувачі, які були піддані травматичним подіям або жорстокому поводженню, можуть відчувати почуття безсилля, безпорадності, страху та болю, що можуть призвести до появи різних форм девіантної поведінки.

Соціальні фактори теж можуть відігравати значну роль у спричиненні девіантної поведінки здобувачів. Соціальні фактори, які можуть сприяти девіантній поведінці, включають [1, с. 44-46]:

- Тиск з боку однолітків. Здобувачі можуть відчувати тиск з боку своїх однолітків, змушуючи їх брати участь у ризикованій або протизаконній поведінці, наприклад, вживати наркотики або крадіжку.

- Відсутність соціальної підтримки. Здобувачі, які відчувають себе відірваними від своїх однолітків або не мають соціальної підтримки, можуть вдатися до девіантної поведінки як способу впоратися з почуттям самотності чи ізоляції. Відсутність соціальної підтримки також може призвести до появи депресії та інших психологічних проблем, що сприятиме розвитку девіантної поведінки.

- Вплив девіантних однолітків і зразків для наслідування. Здобувачі, які стикаються з однолітками або зразками для наслідування, які проявляють девіантну поведінку, швидше за все, самі будуть брати участь у такій поведінці.

- Погані стосунки між викладачем та здобувачом. Здобувачі, які мають негативні стосунки зі своїми викладачами або відчувають, що їх не підтримують у університеті, можуть частіше проявляти девіантну поведінку як спосіб повстання проти влади.

Сімейні фактори також відіграють значну роль у спричиненні девіантної поведінки. Деякі сімейні фактори, які можуть сприяти девіантній поведінці, включають [2, с. 43-45]:

- Сімейний конфлікт і нестабільність. Здобувачі, які походять із сімей із високим рівнем конфліктів чи нестабільності, таких як розлучення чи розлука, можуть частіше проявляти девіантну поведінку як спосіб впоратися зі своїми емоціями чи шукати уваги. Також здобувачі, які часто залишаються без батьківської підтримки, можуть почати брати участь у девіантній поведінці, щоб отримати увагу та підтримку з боку однолітків.

- Батьківське нехтування або жорстоке поводження. Здобувачі, які зазнають нехтування чи жорстокого поводження з боку батьків, можуть частіше проявляти девіантну поведінку як спосіб впоратися зі своїми емоціями або отримати контроль над своїм життям. Дитина може стати агресивною, замкнутою, мати проблеми у навчанні, а також стати схильною до вживання наркотиків та алкоголю.

- Відсутність батьківського нагляду. Здобувачі, які не отримують належного нагляду з боку батьків, можуть частіше проявляти девіантну поведінку, таку як вживання наркотиків або злочинна діяльність.

- Непослідовна або надто сувора дисципліна. Здобувачі, які зазнають непослідовної або надто суворої дисципліни з боку своїх батьків, можуть частіше проявляти девіантну поведінку, оскільки вони можуть не навчитися належної поведінки чи обмежень.

З викладеного вище можна констатувати, що девіантна поведінка здобувачів у навчальному середовищі може бути викликана безліччю факторів. Ці чинники можуть взаємодіяти друг з одним, посилюючи ефекти девіантного поведінки. Для запобігання девіантній поведінці необхідно приділити увагу факторам, які направлені на створення безпечного та підтримуючого середовища, яке сприяє психологічному благополуччю здобувачів та забезпечення доступу до відповідних послуг підтримки для тих, хто потребує допомоги.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лобанова А. С. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти : підручник для здобувачів вищих навчальних закладів. Київ : Вид-во «Каравела», 2017. 470 с.
2. Мураненко К. Ю. Роль сім'ї у формуванні девіантної поведінки дитини. Психологічний часопис. 2019. № 3. С. 42–54.
3. Попова О.О., Гринчук О.Д. Системий підхід до вирішення проблеми девіантної поведінки здобувачів вищих навчальних закладів i-ii рівнів акредитації Режим доступу: [Sitimn_2012_32_46.pdf](#)